

Sygn. akt VIII U 986/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Zuzanna Gulcz

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2016 r. w Gliwicach

sprawy C. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek

odwołania C. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 kwietnia 2015 r. **nr** (...)

z dnia 5 czerwca 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje odwołującemu C. C. prawo do emerytury poczynając od dnia (...)

(-) SSO Grzegorz Tyrka

VIII U 986/15

UZASADNIENIE

Dnia 22.04.2015r. ubezpieczony C. C. wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 30.04.2015r. i kolejną z dnia 05.06.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

W uzasadnieniu podał, że zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ubezpieczony nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek: ukończenia wieku 60 lat,

legitymowania się na dzień 01.01.1999r. okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, w tym 15 - letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, nieprzystąpieniem do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, a jedynie ostatecznie - jak wskazał organ rentowy w decyzji z dnia 05.06.2015r. – 6 lat, 4 miesiące i 16 dni, to jest następujące okresy zatrudnienia: od dnia 01.07.1973r. do dnia 20.11.1974r. w (...) S.A., od dnia 06.01.1975r. do dnia 25.01.1975r., od dnia 27.01.1975r. do dnia 14.03.1975r., od dnia 14.04.1975r. do dnia 30.09.1977r. w KWK (...) w G., od dnia 14.11.1977r. do dnia 30.06.1979r. w Zakładach (...) S.A. w G. oraz od dnia 10.02.1998r. do dnia 31.12.1998r. (po wyłączeniu zasiłków chorobowych) w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o.

Do pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył okresów zatrudnienia ubezpieczonego w ww. Przedsiębiorstwie:

- od dnia 01.12.1979r. do dnia 30.11.1984r. na stanowisku montera c.o., gdyż stanowisko to nie mieści się w wykazie A, dziale II, poz.1 pkt 38,

- od dnia 01.12.1984r. do dnia 30.09.1996r. na stanowisku montera - konserwatora urządzeń grzewczych oraz od dnia 01.10.1996r. do dnia 09.02.1998r. na stanowisku montera – konserwatora urządzeń grzewczych – spawacza gazowego z uwagi na łączone stanowiska pracy, które znajdują się w obszarze odrębnych działów i pozycji, co wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym dla danego stanowiska pracy.

Ubezpieczony wniósł odwołania od powyższych decyzji domagając się ich zmiany przez przyznanie prawa do emerytury podnosząc, że posiada wymagany okres pracy w warunkach szczególnych, w tym pracę taką wykonywał w okresach nieuwzględnionych przez organ rentowy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonych decyzjach.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony C. C. dnia (...). ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i na dzień 01.01.1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Od dnia 09.09.1970r. do dnia 21.12.1974r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A.

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 13.05.2015r. zakład pracy podał, iż ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych od dnia 01.07.1973r. do dnia 20.11.1974r. na stanowisku montera maszyn i urządzeń – bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, wymienionym w wykazie A dziale XIV, poz.25 pkt 1.

W okresie od dnia 06.01.1975r. do dnia 30.09.1977r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) na stanowisku ślusarza pod ziemią, w tym w okresie od dnia 27.01.1975r. do dnia 14.03.1975r. odbywał służbę wojskową.

W świadectwie pracy z dnia 14.05.2015r. zakład pracy zawarł zapis, iż w okresach: od dnia 06.01.1975r. do dnia 25.01.1975r. oraz od dnia 14.04.1975r. do dnia 30.09.1977r. ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A, dziale I, poz.1 pkt 90 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. i w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12.08.1983r.

Od dnia 14.11.1977r. do dnia 30.06.1979r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładach (...): (...) S.A. w G. na stanowisku szlifierza.

W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 20.05.2015r. zakład pracy stwierdził, iż ubezpieczony w powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A, dziale III, poz.78 pkt 6 rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. oraz w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego.

Ubezpieczony od dnia 01.12.1979r. do dnia 03.04.2001r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o.

W świadectwie pracy z dnia 09.04.2015r. zakład pracy wykazał następujące stanowiska ubezpieczonego: od dnia 01.12.1979r. do dnia 30.11.1984r. – montera c.o., od dnia 01.12.1984r. do dnia 30.09.1996r. montera / konserwatora urządzeń grzewczych, od dnia 01.10.1996r. do dnia 09.02.1998r. – montera - konserwatora urządzeń grzewczych-spawacza gazowego, od dnia 10.02.1998r. do dnia 22.02.1998r. – palacza, od dnia 23.02.1998r. do dnia 30.04.2001r. – montera – konserwatora urządzeń grzewczych – spawacza gazowego.

Z zeznań świadków E. K. i Z. K. oraz z zeznań ubezpieczonego wynika, iż Przedsiębiorstwo zajmowało się wytwarzaniem i przesyłaniem energii cieplnej. Posiadało około 100 kotłowni lokalnych i osiedlowych oraz sieć przesyłową.

Ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie, w tym w okresie spornym od dnia 01.12.1979r. do dnia 09.02.1998r., wykonywał generalnie taką samą pracę, a mianowicie faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się montażem i demontażem kotłów grzewczych. W sezonie grzewczym trwającym 7-8 miesięcy wykonywał remonty awaryjne kotłów – w tym celu musiał zdemontować kocioł, oczyścić go i wymienić poszczególne elementy. Poza sezonem grzewczym remontował kotły i dokonywał ich przeglądów. Od uzyskania w dniu 10.02.1982r. uprawnień spawacza gazowego, podczas wykonywania tych prac ubezpieczony używał palnika gazowego.

Ubezpieczony był narażony na zapylenie i wilgoć. Z tytułu wykonywania takiej pracy otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, mleko, a w sezonie zimowym posiłki regeneracyjne.

W świadectwie pracy z dnia 09.04.2015r. (j.w.) i w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z tej samej daty Przedsiębiorstwo zawarło adnotację, iż ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresach: od dnia 01.12.1979r. do dnia 30.09.1996r. na stanowisku wymienionym w wykazie A, Dziale II, poz.1 pkt 38, od dnia 01.10.1996r. do dnia 09.02.1998r. na stanowiskach wymienionych w wykazie A, Dziale II, poz.1 pkt 38 oraz wykazie A, dziale XIV, poz.12 pkt 2, od dnia 10.02.1998r. do dnia 22.02.1998r. na stanowisku wymienionym w wykazie A dziale XIV poz.1 pkt 3, od dnia 23.02.1998r. do dnia 30.04.2001r. na stanowisku wymienionym w wykazie A dziale XIV poz.12 pkt 2 - zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. oraz załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 01.07.1983r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty.

W piśmie z dnia 12.11.2015r. zawierającym charakterystykę stanowisk pracy zajmowanych przez ubezpieczonego, Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. wskazało, iż ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w tym Przedsiębiorstwie zajmował się naprawą oraz konserwacją urządzeń i instalacji ciepłowniczych zabudowanych w kotłowniach lokalnych. Były to prace demontażowe, montażowe urządzeń, elementów, osprzętu, instalacji i armatury, przy czym w okresie sezonu grzewczego bardzo często wykonywane w trybie awaryjnym. Wobec uzyskania uprawnień spawalniczych część tych prac ubezpieczony wykonywał przy użyciu palnika tlenowo – acetylenowego.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych i kart wynagrodzeń ubezpieczonego, świadectw pracy odwołującego z okresu zatrudnienia w (...) S.A, KWK (...) w (...) S.A. w G., pisma (...) Sp. z o.o. z dnia 12.11.2015r., książeczki spawacza, zeznań świadków E. K. i Z. K., zeznań ubezpieczonego/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie C. C. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj.01.01.1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący wiek 60 lat ukończył w dniu (...), na dzień 01.01.1999r. legitymuje się ponad 25 - letnim okresem ubezpieczenia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 01.01.1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a konkretnie, czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy okresu zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. od dnia 01.12.1979r. do dnia 09.02.1998r.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ubezpieczony faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał wówczas pracę polegającą na montażu, demontażu, remontach kotłów grzewczych, która ujęta została w stanowiącym załącznik do rozporządzenia, wykazie A dziale II – „ prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych ”.

W ocenie Sądu pojęcie „ (...) montażu, remontu i eksploatacji (...) ” jest pojęciem bardzo szerokim. Mieści się w nim nie tylko konkretny remont, montaż przy użyciu podstawowych narzędzi, lecz także przy użyciu narzędzi wprawianych w ruch za pomocą sił przyrody np. palnika gazowego, jak to miało miejsce w przypadku ubezpieczonego.

Przy takiej interpretacji powołanego przepisu i zważywszy na wcześniej opisaną charakterystykę pracy rzeczywiście wykonywanej przez ubezpieczonego, nie sposób przyjąć, że mamy do czynienia z dwoma różnymi stanowiskami pracy, z dwóch różnych działów.

Niezależnie od tego w doktrynie i orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że wykonywanie równocześnie pracy – w ramach pełnego wymiaru czasu pracy – na dwóch różnych stanowiskach, na których zatrudnienie zaliczane jest do prac w szczególnych warunkach, podlega uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27.01.2015r. III AUa 386/14).

Nadto należy zauważyć, iż w dziale II nie wymienia się stanowisk pracy, a jest mowa o konkretnych pracach. Zatem istotnym jest jakie konkretnie czynności przez ubezpieczonego były wykonywane (czy mieszczą się one w zakresie czynności wymienionych w tym uregulowaniu prawnym), a nie jakie było zajmowane przez niego stanowisko pracy wykazane w umowie o pracę, angażach, świadectwie pracy.

Nie ulega też wątpliwości, iż Przedsiębiorstwo j.w. swoim zakresem działalności mieści się w powołanym dziale, jako przedsiębiorstwo zajmujące się wytwarzaniem i przesyłaniem energii ciepłej.

Po zaliczeniu okresu spornego do pracy w warunkach szczególnych uznanej już przez organ rentowy, ubezpieczony posiada na dzień 01.01.1999r. wymagany 15 – letni okres takiej pracy, a zatem spełnia wszystkie konieczne warunki do przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia.

W konsekwencji powyższego, na podstawie wyżej powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżone decyzje i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od dnia (...), to jest od ukończenia przez ubezpieczonego 60 roku życia (zgodnie z art.100 ustawy prawo do świadczenia powstaje z dniem spełnienia wszystkich wymaganych prawem warunków).

Wprawdzie Sąd dokonuje oceny legalności i prawidłowości decyzji organu rentowego według stanu rzeczy na dzień jej wydania, a decyzja taka ma charakter jedynie deklaratoryjny, niemniej jednak w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych Sąd może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 05.09.2013r. III AUa 121/13). Stąd Sąd przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego, mimo że wiek taki ukończył już po wydaniu decyzji zaskarżonej z dnia (...)

(-) SSO Grzegorz Tyrka